

PAHAYAGAN NG PARTIDO KOMUNISTA NG PILIPINAS
PINAPATNUBAYAN NG
MARXISMO-LENINISMO-MAOISMO

ANG Bayan

Tomo XXIX Bilang 3

Edisyong Hiligaynon

Mayo-Hunyo 2000

Editorial

Pamatukan ang inaway nga anti-Moro sang rehimen nga US-Estrada!

Matun-ok nga ginapamatukan sang Partido Komunista ng Pilipinas ang todo-larga nga inaway nga kontra-Moro sang reaksyunaryo nga rehimen nga US-Estrada. Ginpahayag man sang Partido ang panindugan sang tanan nga rebolusyonaryo nga pwersa nga batuan ang inaway nga ini paagi sang dugang nga pagpasingki sang inaway banwa sa bilog nga pungsod.

Ang inaway kontra-Moro ginabilog pangunahon sang todo-larga nga armado nga opensiba sa mga teritoryo kon diin nagaluntad ang armado kag pangpulitika nga gahum sang Moro Islamic Liberation Front-Bangsa Moro Islamic Armed Forces (MILF-BIAF). Bahin man sang inaway ini ang paglarga sang kampanya sang pagpangwasak sang dungog sa relihiyon kag kultura nga Moro agud magtuga sang isterya nga kontra-Moro kag kontra-Muslim kag taga-an-rason ang polisa sang henosidyo sa pagtarget sa mga sentro

sang sibilyan nga populasyon kag bug-os nga pagpasipala sa ila mga kinamatarung nga sibil.

Malaparan nga halit sa palangabuhian kag paglapak sa interes kag kaayuhan sang pumuluyo nga Moro ang tuga sang todo-larga nga inaway sang rehimen nga Estrada. Ginbuhos sang reaksyunaryo nga rehimen ang 60% sang tropa sang AFP nga nagagamit sang mga mabug-at nga kagamitan nga panggyera. Katuyuan sini nga lutuson ukon pa-ampun ang armado nga pagbato sang MILF-BIAF kag magtanom sang hadlok sa pumuluyo nga Moro. Luyag sang rehimen nga Estrada nga lumuhod ang pumuluyo nga Moro sa reaksyunaryo nga gahum kag iampo ang ila kinamatarung kag paghimakas agud sa pagdesisyon-sa-kaugalingon.

Ang pinalala nga kontra-Moro nga inaway nga ini pagpadayon sang istoriko nga pagpamigos sa pumuluyo nga Moro sang mga lokal nga manoghimulos nga sahi kag sang ila dumuluong nga amo halin pa sadto nga panahon sang kolonyalismo nga Espanyol. Sa kasaysayan, nalutos temporaryo ang mga pagpamatuk sang pumuluyo nga Moro despwes lamang nga gumamit, pangunahon, sang superyor nga armado nga pwersa ang mga reaksyunaryo nga gahum kadungan sang kooptasyon sa mga mahalog nga lider Moro.

Liwat nga ginasulsulan sang reaksyunaryo nga rehimen ang kalayo sang inaway nga kontra-Moro despwes ipakita sang MILF-BIAF ang determinasyon nga iabanse ang interes sang pumuluyo nga Moro. Liwat nga ginawagayway sang MILF-BIAF ang hayahay sang armado nga

paghimakas agud sa pagdesisyon-sa-kaugalingon sang pumuluyo nga Moro despwes ini nga iluib kag iampo sang Moro National Liberation Front (MNLF). Napaslawan ang rehimen nga Ramos kag Estrada nga patalangan ang MILF-BIAF padulong sa dalan sang kapitulasyon paagi sang negosasyon nga pangkalinongan. Kon gani ang MILF-BIAF tayuyon nga nakatipon sang nagapalapad nga suporta sa kubay sang pumuluyo nga Moro kag nakapabaskog sa larangan nga pangpulitika kag armado nga paghimakas.

Katuyuan sang inaway nga kontra-Moro nga ipaidalum sa bug-os nga kontrol sang dalagku-an nga kapitalista nga dumuluong kag lokal ang manggaranon nga rekursong sang Mindanao. Kaupod sa mga nagapanguna nga nagasakdag sa dalagku-an nga opensiba nga militar sang rehimen nga Estrada ang dalagku nga dumuluong nga korporasyon sa pagmina nga interesado sa mga malapad nga kadutaan sa tunga kag katungdan Mindanao.

Luyag ni Estrada nga paagi sang todo-larga nga inaway batuk sa MILF-BIAF malaragway sining mapag-on ang pagkamatuod nagahuyog-huyog niya nga rehimen. Ginadumdom sini nga paagi sang daku nga mga operasyon nga militar malutos sini ang paghimakas sang pumuluyo nga Moro kag ini makabulig sa pagpakita nga mapag-on kag ara sa kontrol ang rehimen.

Apang bangud sa kapintas sang inaway nga ini, kapin lamang nga nangin maathag ang rason kag kahustuhan sang

paghimakas sang pumuluyo nga Moro agud sa pagdesisyon-sa-kaugalingon. Indi man maagom sang pumuluyo nga Moro ang ila interes sa idalum sang subong nga makapamigos nga sistema, ano pa man nga promisa sang awtonomiya ukon kauswagan ang iagda sa ila. Bangud diri, napanday ang paghiliusa sang pumuluyo nga Moro, upod ang ila mga lider-relihiyoso, nga batuan ang reaksyunaryo nga rehimen kag militante nga pangapinan ang ila interes. Madasig sila nga nagaani sang nagapalapad nga suporta bisan sa kubay sang pumuluyo nga indi-Moro.

Despwes nga aktibo nga magdependa kag maglunsar sang mga kontra-opensiba, ginagamit subong sang MILF-BIAF ang mga pamaagi nga gerilya agud batuan ang armado nga pwersa sang reaksyunaryo nga rehimen. Padayon nga nagatuga sila sang nagapadaku nga halit sa AFP nga nagaresulta sa pagkahulog sang moral sang mga pasista nga tropa.

Tuman ka daku nga rekursong sang rehimen nga Estrada ang matag-adlaw nga ginahinuyang sa pagpadayon sang mga operasyon sang AFP batuk sa MILF-BIAF. Labina nga nangin mapanghongkat ang mga kontra-Estrada nga paksyon sa sulod sang militar nga magtamay kag magpahayag sang disgusto batuk sa nagahari nga rehimen.

Subong, labi bisan san-o, kinahanglan nga maghiliusa ang pumuluyo nga Pilipino kag pumuluyo nga Moro. Magaserbi nga mapag-on nga pundasyon sini ang kasugot sa pagbinuligay sa tunga sang MILF kag NDFP. Sa basehan ukon inspirasyon sini pwede nga maghiliugyon sa lain-lain nga porma kag kahigayunan ang lain-lain nga organisasyon nga masa sang mga Moro kag Pilipino agud tipunon ang pinakamalapad nga pwersa agud pamatukan ang nagahari nga rehimen nga US-Estrada.

Pangunahon nga maghulogpong sa paghiliusa nga ini ang pagpasingki sang mga taktikal nga opensiba sang Bagong Hukbong Bayan batuk sa mga tropa sang reaksyunaryo nga kaaway. Liwat naton nga itum-ok ang panawagan nga hingalitan ang pagnipis sang pwersa sang AFP-PNP sa madamo nga lugar paagi sang pagtuon sang superyor nga pwersa batuk sa gagmay kag nahamulag nga armado nga yunit sang kaaway kag madasig nga pagpalapad sang rebolusyonaryo nga baseng masa sa kaumhan, kadungan sang padayon nga paghiwat sang mga nagakaigo nga tikang sa paghalong.

Paagi sini kag sang malaparan nga pagpamatuk sang pumuluyo, ang todo-larga nga inaway ni Estrada batuk sa MILF-BIAF labi lamang nga mapadasig sa paghuyang kag pagpukan sang iya nga rehimen. **AB**

NILALAMAN

Editorial.....	1
Kapintas sang inaway nga kontra-Moro.....	3
Interbyu kay Ka Roger.....	4
Imperyalista nga dikta sa ekonomiya.....	6
Kahublagan nga mamumugon.....	8
Kahublagan nga pamatan-on-estudyante.....	9
Mensahe ni Ka Roger agud kay Jenina.....	10
Resesyon sa Japan.....	12
Paghimakas nga masa sa Nagabatnan Katagalugan..	13
Balita.....	14

PANAWAGAN

Ang Lupong Patnugot sang **Ang Bayan** nagapangagda sang mga manugbasa nga mag-amot sa pagpauswag sang atong pahayagan paagi sa paghatag sang mga komentaryo kag mungkahi, mga balita o mga rebolusyonaryong inagihan nga pwedeng ibantala sa atong pahayagan

Ang pinakabag-ong isyu sang **AB**, makuha sa internet address nga <http://angbayan.cjb.net>

Pwedeng maghatag sang mga sulat sa patnugutan sang **AB** paagi sang *email address* nga: editors@angbayan.cjb.net

Kapintas sang inaway nga kontra-Moro

Padayon nga ginahalit sang mapintas kag todo-larga nga inaway nga kontra-Moro sang rehimen nga US-Estrada ang ginatos nga libo nga pumuluyo sa tunga, nabagatnan kag nabagatnan-katungdan nga Mindanao.

Sa desperasyon nga lutuson ang rebolusyonaryo nga paghimakas sang pumuluyo nga Moro sa pagpanguna sang MILF-BIAF, ginbasura sang gubyrno nga Estrada ang pagsinugilanon nga pangkalinongan kag gintampok ang sobra 50 batalyon sang pang-away nga pwera nga militar kag pulis sa mga teritoryo sang MILF-BIAF.

Permi nga kadungan sang pagpanghalit sang mga tropa nga reaksyunaryo ang dugang nga paglala kag wala kahuway nga paglapas sa mga kinamatarung nga pangtawo.

Suno sa mga sugid, halin Enero tubtob sa una nga semana sang Hunyo, indi magnubo sa 187 sibilyan na ang napatay, 225 ang napilasan kag lima ang nadula bunga sang mga operasyon nga militar.

Sining una nga semana sang Hunyo, may ara sang nailista nga 113,706 pamilya ukon 598,929 pumuluyo nga napahalin sang sundanay nga pagpangbomba kag mga makahas nga pagsalakay sang mga reaksyunaryo nga tropa. Indi pa upod diri yadtong mga indi sumuklob sa 268 mga *evacuation center*.

Nag-lab-ot sa 648 puluy-an ang winasak sang tayuyon nga pagsalakay sa mga komunidad pareho sang Balo-i, Lanao del Norte kag Balabagan, Lanao del Sur. Kadamhan sa mga ini sinunog, tinadtad sang bala ukon winasak sang mga bomba sang AFP, PNP kag mga grupo nga *vigilante* samtang ginalagas ang mga ginaduhan nga katapu ukon manogsuporta sang MILF. Sa pila ka kahigayunan ginhiwat ini sang militar sa mga komunidad nga indi-Moro kag ginpasibangud sa MILF agud magtuga sang isterya nga kontra-Moro.

Padayon nga nadugangan ang binilyon nga piso nga balor sang mga pagkabutang, pananom, sapat kag kagamitan sa pangabuhian sang pumuluyo nga ginhalit sang wala sang pagtahud nga gyera sang reaksyunaryo nga hangaway nga armaduhan.

Sa mga *evacuation center* nga mahigko, magutok kag kulang sa suplay sang tubig kag pagkaon, sobra 80,000 nga kalabanan mga bata, kababainhan kag katigulangan, ang nagkalasakit sang tipdas, kolera, sakit sa tiyan, sakit sa panit, sip-on kag ubo. Nahologan naman ang 23 kababainhan.

Luwas sa nasambit nga mga kaso sang paglapas sa internasyunal nga tawhanon nga layi, ilegal ang ginahimo ni Estrada nga pagblokeyo sa pagkaon. Mismo nga pagkaon agud sa mga nagsihalin ginakumpiska sang mga soldado sa akusasyon nga ini suporta sa MILF. Ginabalabagan man sang mga tropa ►

Paghinguyang sang rekursu sa inaway nga kontra-Moro

Naglab-ot sa P20-94 milyon matag-adlaw ang ginabutang sang rehimen nga US-Estrada sa inaway nga kontra-Moro sini sa Mindanao. Agud padayon nga tustusan ini, ginasaylo diri sang reaksyunaryo nga gubyrno ang tuman kadaku nga porsyento nga nakareserba agud sa serbisyo nga pang-katilingban.

Samtang todo-todo ang pagsuporta sa iya nga mga pasista nga tropa, todo-todo nga ginapabay-an naman ni Estrada ang kaayuhan sang pumuluyo. Upod ang sumunod:

- Pagpatindog sang 25,000 sulod-bulutho-an (P7.5 bilyon)
- Pagbakal sang 70.1 milyon nga *textbooks* (P4.9 bilyon)
- Pag-employo sang 44,423 bag-o nga manunudlo (P1.52 bilyon)
- Dugang nga sweldo agud sa mga manunudlo (P2 bilyon)
- Dugang nga sweldo agud sa mga empleyado sang gubyrno (P52.4 bilyon)

Interbyu kay Ka Roger

Tagapagsalita, Partido Komunista ng Pilipinas

Binisita sang Ang Bayan sadtong tunga-tunga sang Hunyo si Ka Roger, pungsodnon nga tag-pamaba sang Partido. Ginbahin niya sa duha nga oras nga interbyu ang iya nga mga panan-awan bahin sa mga mainit nga istoryahanay nga pungsodnon. Sa bahin sang interbyu nga ginabantala naton subong, gintalakay ni Ka Roger ang padayon nga pinasingki nga inaway kontra-Moro kag ang padulungan nga pagkapaslaw sang rehimen nga US-Estrada sini. Ipaguwa sang AB ang bilog nga interbyu sa isa nga nahilapit nga espesyal nga isyu.

AB: *Padayon nga ginapasingki sang rehimens US-Estrada ang inaway sini batuk sa MILF sandig sa Hunyong dedlayn nga gintalana nini. Anong pagtanaw mo diri kag sa mga hitabo sa Mindanao sa pangkabilugan?*

KR: Nahauna, ang rehimen ni Estrada igo sang nagpungko ina nga ang ginapreparahan. Halos pagpungko pa lamang niya, ginpatuman nga ni Estrada ang Oplan Makabayan nga nagatuyo nga dunuton ang tanan sang mga grupo nga nagabato sa iya, nagapanguna ang Partido, BHB, NDFP kag ang MILF.

Kon may Oplan Makabayan nga ginalunsar batuk sa Partido kag BHB, sa MILF may ara namang Oplan Pisces-Alpha. Bangud paslaw ang Oplan Makabayan, islanan naman ini sang Oplan Balangay. Pero ano man ang itawag niya sa oplan nga iyan, ang esensya ang pagtinguha sang reaksyunaryong gubyrno nga konsolidahon ang tanan sang mga ahensya sini, imaksimisa ang pagbinuligay sang mga ini sa katuyuan nga dunuton ang ano man nga pwera nga nagabato sa rehimen.

Pero ano man ang himuon nga pagtinguha sang rehimens Estrada, permi nga mapyerde ini. Sa tigaylo nga madunot ang mga rebolusyonaryo nga kahublagan, labi lamang nga magabaskog ang mga ini.

Ganyan man ang matabo sa Mindanao, sa pihak sang pagpahambog sang rehimen nga pagadunuton sini ang MILF

despwes sang iya nga ultimatum nga Hunyo 30. Mabubulaga na lamang ang rehimens ini nga sa tigaylo nga madunot ang MILF labi ining magabaskog kag labi magalapad kay maoobliga ining maggamit sang taktikang gerilya. Kon subong sadto, labi nga magalapad ang mga pamatukan sa bilog nga Mindanao. Sa Kabisayaan kag Luzon naman pagatinguhaan sang BHB nga pasingkion ang paglunsar sang mga taktikal nga opensiba. Gani pagatunlon sang rehimen ang mga tinaga sini.

AB: *Anong masiling mo tungod sa Al Harakatul Islamiya ukon Abu Sayyaf Group, sa ila mga aktibidad kag sa pag-atubang sa ila sang gubyrnong Estrada?*

KR: Pareho sang nahibal-an naton nga tanan, ining hubon sang Abu Sayyaf wala namang ginapabato nga ideolohiya. Nagalunsar lamang ini sang lain-lain nga mga kriminal nga aktibidad. Nahibal-an sang madamo nga ang nagpanguna naman sang sang pagtukod sini wala sang iban kundi ang gubyrno man mismo sa katuyuan nga pagpihak-pihakon ang MNLF sadtong indi pa ini nagatugay. Pero subong, nadula nga sa kontrol sang gubyrno ang Abu Sayyaf. Nagadula na, ukon siling nga nabuang nga ining mga taong ini, nga makita sa paglunsar nanday sang mga pagpang sang mga sibilyan kag pagpapatubos sa mga ini.

Pero sa pagtratar diri sang rehimens US-Estrada, nagagua nga mas buang ang gubyrno bangud sa pagpatol nanday diri. Ikumpara naton ini sa ila machong panindugan kag pagtatraydor

◀ nga militar ang mga mamumugon sa ikaayo nga lawas kag *social worker* sa mga tsekpoynt, nga nakapadugay sa mga *relief operation* sa mga *evacuation center*.

Sa kasyudaran, ang pagtanom kag pagpalupok sang mga bomba sang AFP, PNP kag mga kahimbon nila agud ipasibangud ini sa mga Moro nagabunga sang halit kag

kakibang sa kubay sang ordinaryo nga pumuluyo.

Sadto nga Mayo 28, iligal nga gindakop sang PNP, sa pagpanguna sang PAOCTF ni Hen. Panfilo Lacson, ang 26 nga kalalakihan nga Moro sa Barangay Maharlika, Bicutan, Taguig kag ginapilit sila nga katapu sang MILF kag utak sang mga pagpangbomba.

Sini nga una nga semana sang Hunyo, duha nga migrante nga mamumugon nga Moro ang wala nga kalu-oy nga pinatay kag ginkawatan sa Quiapo, Maynila sang mga katapu sang Western Police District. Bangud sa mabaskog sang pagtamay sang pumuluyo, indi nakuha nga pagtakpan sang National Bureau of Investigation ang matuod nga hitabo. **AB**

sa pagsugilanon nga pangkalinongan sa NDF kag MILF.

Subong naman ginakadlawan sanday sang kalibutan. Bahag ang ikog nanday sa pagpakig-atubang sa ginhimo nga pangho-*hostage* sining Abu Sayyaf bangud naman sa presyur sang mga pungsod nga ginhalinan sining mga bihag nga nagahatag sang paandam kay Estrada nga indi basta-basta maghimo sang tikang nga maghatag sa peligro sa buhi sang mga *hostage*.

Nakita naton subong nga wala sang direksyon, wala sang buasdamlag ang negosasyon sa Abu Sayyaf. Gani mismo nga ‘yung mga pungsod nga ginhalinan sining mga bihag nagakabangat na kag indi nga man mapakali. Kit-anon gid nanday nga wala sang ikasarang ining rehimeng Estrada nga mabawi ining mga bihag kag wala namang ikasarang nga maghimo sang iban pang mga tikang. Bisan nga didto sa ipinaghahambog sang rehimen nga magalunsar sang operasyong militar batuk diri sa Abu Sayyaf hilmunon namang wala man sanday nga ibubuga. Gani napasubo sa isa nga tuman kabudlay nga sitwasyon ang rehimeng Estrada kabangdanan man sa kaugalingon sining kagagawan.

AB: *Ano ang imo nga masiling nahanungod sa mga nagakatabo nga pagpangbomba nga hulag kuno sang mga “rebelde”?*

KR: Indi ina pwede nga himuon sang mga rebolusyonaryo labina nga sang BHB bangud eksihido nga ginadumili sang prinsipyo kag mga solundan sang Bagong Hukbong Bayan nga naghimo sang ano man halit sa kinaandan nga pumuluyo ukon sa mga sibilyan.

Kon ang BHB ang magpapasabog, ang pagatargeton sini ang mga instalasyong militar kag iban pang instalasyon sang gubyrno agud ang direkta nga mapinsala ang makinarya sang reaksyunaryong gubyrno kag indi ang mga inosente nga sibilyan.

Tungod sa gin-aresto nga 26 nga Moro nga ginaakusa nga MILF kag naghiwat sang mga pagpangbomba, wala namang masyadong nagapati sa propaganda nga ini. Kon mabalikan naton ang *track record* ni Gen. Panfilo Lacson kag sang iya nga Presidential Anti-Organized Crime Task Force, ini ang espesyalidad sang grupo nga ini-mang-aresto sang kung sino, despwes gin-akusahan ini nga ang may pag-inagaway sang mga krimeng gusto nila nga iakusa.

Pero tubtob sa subong wala pa man sanday nga napamatud-an kag samtang nagaagi ang mga adlaw nagaathag nga ang mga tawong gin-aresto mga inosenteng sibilyan nga tinaniman sang ebidensya.

AB: *Ano ang katuyuan nanday diri?*

KR: Maathag nga ang mga pagpangbomba pag-inagawan sang mga kabig ni Mr. Estrada agud magtuga sang senaryo pareho sang gintuga Marcos sadtong 1972.

Kon ginasundan naton ang mga balita, may ara sang mga naaresto sa Zamboanga nga mga katapu sang AFP kag sang

PNP nga may ara dala-dala nga mga pampasabog. Ganyang-ganyan man sadtong 1972 antes ideklara ni Marcos ang layi militar. Ato nga mga pagpapasabog nga ginaakusa sang sadto sa BHB, nagtuhaw sa pagpanayasat sang AFP nga may mga presong binuy-an sa Muntinlupa agud utusang magpasabog sa Kamaynilaan. Despwes gin-akusa sadto ini sa BHB.

AB: *Ginatum-ok gid sang PNP ang 26 nga gin-aresto. Natabo kasan-o ato nga rub-out sang PNP sa duhang Moro sa Quiapo nga mga kumander kuno sang MILF kag nabalita ang pagpasipala sa moske sa Kampo Bushra sa Lanao nga gin-atake sang AFP.*

KR: Matalupangdan nga may katuyuan man sanday nga pagdaba-dahon ang balatyag sang mga pumuluyo nga Muslim batuk sa mga Kristyano. Ginagamit man ang masmidya agud isising tanan sa mga Moro ang mga panggingidnap kag iban pa kag pinagdidikit ang isa ka rebolusyonaryo nga organisasyon pareho sang MILF kag isang sindikatong kriminal nga pareho sang Abu Sayyaf agud akigon mismo ang mga pumuluyo nga indi-Moro batuk sa mga Moro. May pila ka pagkakataon man nga may mga simbahan sa Mindanao nga ginpasabugan pareho sang katedral sa Jolo, ‘yung isang simbahan sa Davao Oriental kag isa man sa syudad sang Davao.

Ang luyag gid nga mahimo mag-angkon sang kolor sang relihiyon ang batuan sa Mindanao. Ginapilit nanday ilisa ang atensyon sa matuod nga mga halambalanon—ang pagpanghimulos ukon ang kagarukan sang gubyrnong Estrada, ang kawad-an sini sang ikasarang nga sabton ang interes sang pumuluyo sa Mindanao mangin ini mga Muslim ukon Kristyano.

AB: *Ginatum-ok gid sang PNP ang 26 nga gin-aresto. Natabo kasan-o ato nga rub-out sang PNP sa duhang Moro sa Quiapo nga mga kumander kuno sang MILF kag nabalita ang pagpasipala sa moske sa Kampo Bushra sa Lanao nga gin-atake sang AFP.*

KR: Matalupangdan nga may katuyuan man sanday nga pagdaba-dahon ang balatyag sang mga pumuluyo nga Muslim batuk sa mga Kristyano. Ginagamit man ang masmidya agud isising tanan sa mga Moro ang mga panggingidnap kag iban pa kag pinagdidikit ang isa ka rebolusyonaryo nga organisasyon pareho sang MILF kag isang sindikatong kriminal nga pareho sang Abu Sayyaf agud akigon mismo ang mga pumuluyo nga indi-Moro batuk sa mga Moro. May pila ka pagkakataon man nga may mga simbahan sa Mindanao nga ginpasabugan pareho sang katedral sa Jolo, ‘yung isang simbahan sa Davao Oriental kag isa man sa syudad sang Davao.

Ang luyag gid nga mahimo mag-angkon sang kolor sang relihiyon ang batuan sa Mindanao. Ginapilit nanday ilisa ang atensyon sa matuod nga mga halambalanon—ang pagpanghimulos ukon ang kagarukan sang gubyrnong Estrada, ang kawad-an sini sang ikasarang nga sabton ang interes sang pumuluyo sa Mindanao mangin ini mga Muslim ukon Kristyano. ^{AB}

Todo-todo nga katumanan sang mga imperyalista nga dikta sa ekonomiya

Sa pihak sang matum-ok nga pagtamay sa imperyalista nga “globalisasyon” indi lamang sa Pilipinas kon indi sa bilog nga kalibutan, wala sang renda nga ginapatuman pa man sang rehimen nga US-Estrada ang mga polisa nga nagaabre sa pungsudnon nga ekonomiya sa wala sang upang nga pagpangsalakay sang mga imperyalista nga pungsod.

Pagpungko pa lamang ni Estrada bilang presidente, gilayon sini nga ginpadihutan nga baguhon ang reaksyunaryo nga konstitusyon agud kuhaon sa isa nga kumpas ang ano man nga nabilin nga probisyon nga nagahatag proteksyon sa pungsudnon nga patrimonya. Nagtampok ang halambalan sang pag-amyenda sa mga probisyon nga nagadumili sa dumuluong nga pagpanag-iyang sang duta kag mga *public utility* kadungan sa buko ni Estrada nga lawigon ang termino sang iyang gubyerno.

Subong man, sa pagdali ni Estrada, gilayon nga ginpasa sang reaksyunaryo nga senado ang Visiting Forces Agreement (VFA), isa nga kasugot nga militar sa tunga sang Pilipinas kag US. Ginapatugutan sang VFA ang mga tropa sang US nga gamiton ang ano man nga areya sa Pilipinas agud sa ila mga katuyuan nga pangmilitar. Epektibo sini nga gintransporma ang pungsod sa isa nga daku nga base nga militar sang US.

Sadtong nagligad nga mga bulan, bilang pagtuman sa kundisyon agud sa mga bag-o nga

pautang, gindali-dali sang gubyerno nga Estrada ang pagsalayi sang pribatisasyon sang mga pangpubliko nga kumpanya kag bug-os nga pag-abre sang pinaka-importante nga sektor sang ekonomiya sa kontrol sang mga dumuluong. Pila sa mga pinakasignipikante ang sumunod:

Retail Trade Bill. Ginpasa ini sang reaksyunaryo nga kongreso kag senado sadtong Disyembre 1999, sa pihak sang pagpamatuk sang gagmay nga komersyante. Ang pagdiutay-diutay, isa sa pinakaulihi nga larangan sang ekonomiya nga may proteksyon agud sa lokal nga gamay nga kapital, abrehan sa 100% panag-iyang sang dumuluong nga dalagku nga kapitalista. Sa tuman kagamay nga balor nga \$50,000 (P200,000), pwede na nga magtukod ang ano man nga dumuluong nga kumpanya ukon indibidwal sang mga *specialty shop* nga itampad sa gagmay nga tindahan nga Pilipino. Kag sa balor nga \$2.5 milyon, pwede sang magtukod sang mga *supermarket* ang dalagku nga dumuluong nga kumpanya sa pagdiutay kag pun-on ang mga ini sang tubtob sa 70% nga mga *imported* nga produkto.

Electricity Industry Reform Bill (ukon ang Omnibus Power Bill). Gintalana sang proposal nga ini ang pribatisasyon sang National Power Corporation (NAPOCOR) kag pagreorganisa sa sektor sang enerhiya bilang “pribadong sektor”. Ginakuha sini ang *power generation* (pagtuga sang kuryente) sa listahan sang mga *public utility* kag pagatugutan ang 100% dumuluong nga kontrol sini. Agud tagaan pabor ang mga multinasyunal ukon kroni ni Estrada nga magabakal sa NAPOCOR, ang P3-trilyon nga utang sang kumpanya ipapas-an sa pumuluoy sa paagi sang dugang nga buwis ukon kabot-langit nga sukaton sa kuryente.

Securities Bill 2000. Ang layi nga ini tikang pakadto sa lubos nga deregulasyon sang Philippine Stock Exchange, ang nagapanguna nga balaligyaan sang aksiyon kag bono sang mga lokal nga korporasyon. Ginakuha sini ang papel sang gubyerno sa regulasyon

sang *stock market* kag ginapataas ang minimum nga rekisito nga kapital sang mga korporasyon nga naganegosyo sa *stock market* (*brokerages*) bilang paghanda sa pagsulod sang mga dumuluong nga korporasyon kag pagsipa sa mas mga gagmay nga empresa.

Mga enmyenda sa General Banking Act. Gin-enmyendahan sini ang General Banking Act nga una sang nagpatugot sa hilway nga pagsulod sang 10 dumuluong nga bangko sa pungsod. Bilang pagpalapad sa probisyon nga ini, lubos nga ginaabre ang lokal nga industriya sa pagbangko sa 100% ginapanag-iyahan sang mga dumuluong. Paghanda ini sa partisipasyon sang mga dumuluong nga monopolyo nga bangko kag negosyo sa pribatisasyon sang Philippine National Bank kag iban pa nga bangko nga sa subong ginapanag-iyahan pa sang gubyrno. Ginpasa ini sadtong Disyembre 1999 kag ginpermahan ni Estrada sining Mayo.

Ang mga proposal nga ini dasigay nga ginpasa sang Kongreso kag Senado sadtong Abril bilang pagsunod sa mga kundisyon sang International Monetary Fund (IMF) agud sa \$1 bilyon pautang nga nakatigana agud suportahan ang higante nga depisit sa pungsudnon nga badyet, pila ka proyekto nga pang-imprastruktura kag pagreporma sa sektor pangpinansya.

Kaangot sini, ginalaumanj nga magakita sang binilyon ang reaksyunaryo nga gubyrno halin sa pagbaligya sang NAPOCOR kag PNB sa mga ginapaboran nga multinasyunal ukon kroni ni Estrada. Pat-ud nga gamiton ini bilang pondo sa eleksyon nga 2001.

Sa atubang sang padayon nga paggrave sang krisis pang-ekonomiya, ginapatuman sang rehimen nga US-Estrada ang pinakamalala nga kontra-pumuluyo nga polisa agud seguraduhon ang pagpabilin sini sa estado-poder.

Dugang sa natungdan nga mga layi, isa-isa nga pinalusot sini ang iban pa nga polisa nga amat-amat nga nagakuha sa mga taripa kag buwis nga ginagahom sa mga ginainport nga produkto. Pagtuman ini sa mga sugo sang WTO agud sa lubos nga liberalisasyon sang baligyaanay. Padayon man ang pagsakdag kag pagpang-apin ni Estrada sa pinakamalala nga polisa sang nagligad nga mga rehimen pareho sang deregulasyon sang industriya sang lana.

Ginalauman ni Estrada nga maipasa ang mga proposal nga maggahom sang dugang nga buwis sa pumuluyo sa madason nga sesyon sang kongreso. Base ini sa sugo sang IMF kag mga kaalyado sini nga pribado nga bangko nga pataason ang suhol sang reaksyunaryo nga gubyrno agud maseguro nga masabaton sini ang obligasyon nga magbayad sang utang. Labi sa 10 proposal ang nakasaka sa kongreso. Nakatalana man nga isapribado ang tanan nga nabilin nga pangpubliko nga korporasyon, dalagku nga ospital kag mga eskwelahan. **AB**

Rabot-rabot nga lambat pangkaluwasan

Agud magpakuno-kuno nga makimasa kag mapahipos ang mga nagawakal-wakal nga repormista kag kontra-rebolusyonaryo nga petiburges, nagpatuman ang gubyrno nga Estrada sang ginatawag nga “safety nets”, mga tikang nga kuno magaluwas sa pumuluyo sa “negatibo nga epekto” sang “globalisasyon”.

Isa diri ang layi nga nagagahum sang buwis sa mga gin-import nga produkto nga may subsidyo sang ginhalinan nga pungsod agud kuno pangapinan ang mga lokal nga produkto sa kumpetisyon. Kadam-an sang mga ini mga produkto nga agrikultural halin sa Europe kag United States. Apang bangud tuman kanubo naman sang buwis nga igahum, kag tuyo nga tuman kanubo sang presyo sang mga ini, naggwa nga mas manubo pa man ang balor sang mga ini sangsa lokal nga produkto.

Ang ikaduha ang Anti-Dumping Act nga nagadumili kuno sa pagtampok sang barato nga balaklonon sa Pilipinas. Magagahaman kuno sang taripa ang mga balaklonon nga napamatud-an nga ginatampok sa pungsod. Pero antes maideklara nga nagalapas ang isa nga pungsod ukon kumpanya sa layi nga ini, ma-abutan anay ini sang siyam-siyam antes mapamatud-an nga delikado ang mga kapareho nga lokal nga produkto sa gintampok nga import.

May ara man nga mga akademiko kag mga nagapakuno-kuno nga progresibo nga nagapanawagan para sa “alangay nga baligyaanay” ukon indi gani “ekstensyon” sang mga nakatalana nga target agud sa lubos nga liberalisasyon. Nagahalin ini sa buang nga pagpati nga mangin “alangay” ang baligyaanay sa tunga sang mga imperyalista kag mga malakolonya kon pagahatagan lamang sang panahon nga “magdaku” ang handuraw nga mga industriya sang uhili. Nagadamgo sila nga magabangon halin sa permi nga krisis ang Pilipinas nga indi na magagi sa rebolusyonaryo nga pagbag-o. Sila tuyo nga nagahatag sang espesyal nga serbisyo sa imperyalismo. **AB**

Sa kahublagan nga
mamumugon

Sumisingki nga mga paghimakas sa masa

Nagadagsa sa mga kalsada sa lain-lain nga bahin sang pungsod ang linibo nga mga mamumugon sining Mayo 1. Sa pagpanguna sang militante nga Kilusang Mayo Uno, liwat nila nga ginpanagil-ot ang P125 *across the board* nga dugang sa minimum nga sweldo kag ginpanawagan ang pagpahalin sa rehimen nga US-Estrada. Ginlunsar ang mga hulag sa Maynila, Nabagatnan Katagalugan, mga syudad sang Legazpi, Naga, Cebu, Mandaue, Iloilo, Bacolod, Dumaguete, Tacloban, Davao, Cagayan de Oro kag Iligan.

Nasaksihan sa mga hulag nga ini ang nagalapad nga suporta nga ginaagom sang nagahimakas nga mga mamumugon upod yadtong halin sa mga reaksyunaryo nga personahe nga kontra-Estrada. Mangin si Jaime Cardinal Sin nagwaragwag sang pagkaisa sa mga mamumugon. Sa mga prubinsya, may mga upisyal man sang lokal nga gubyerno nga magpartisipar sa mga paghulag.

P125 dugang sa sweldo. Ginsugdan sadtong nagligad nga tuig ang paghimakas agud sa P125 *nationwide* kag *across the board* nga dugang sa sweldo. Pagpadayon ini sang paghimakas agud sa P100 pagtaas nga ginsuguran sadtong 1997.

Madasig nga nagapaus-os ang matuod nga balor sang sweldo sang mga mamumugon. Ang P198 minimum nga sweldo sadtong nakaligad nga tuig sa Kamaynilaan halos P74 lamang kon ibase sa balor sang piso sadtong 1989. Ang kadugangan nga P125 sa sweldo gamay nga makabawi sa balor nga nabuhin sa sweldo sa sulod sang isa nga dekada. Apang indi pa man sini masabat ang ginatantya nga kapin P460 matag-adlaw nga kinahanglan sang isa nga anom-katawo nga pamilya sa Metro Manila.

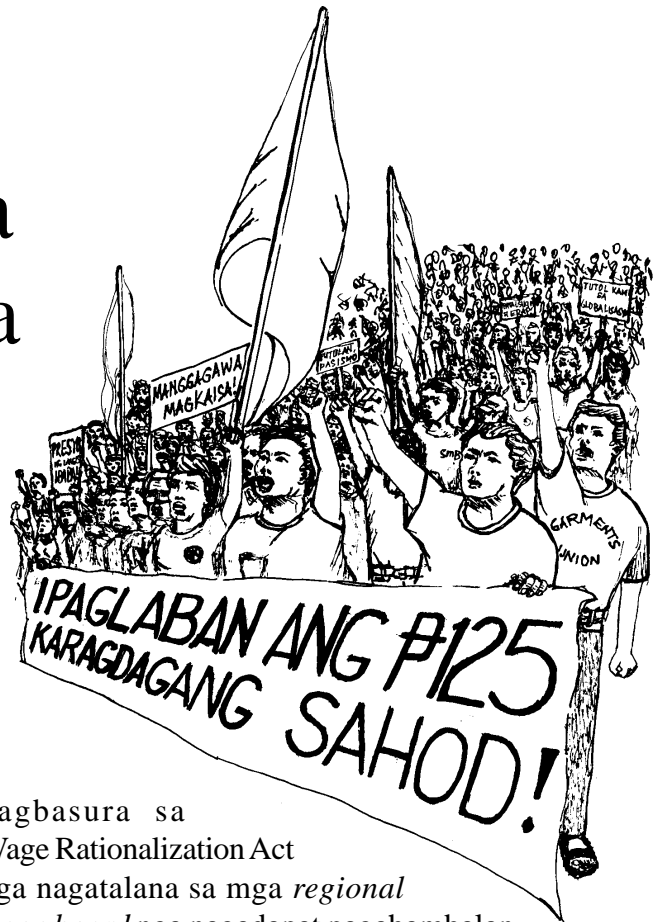
Kadungan sang paghimakas agud sa dagdag nga sweldo, ginapanagil-ot sang mga mamumugon ang

pagbasura sa
Wage Rationalization Act
nga nagatalana sa mga *regional wage board* nga nagadapat pagahambalan kag italana ang minimum nga sweldo. Ini ang ginagamit sang gubyerno kag mga kapitalista agud upangan ang pungsudnon nga paghiliusa sang mga mamumugon kag pungan ang pagtaas sang sweldo.

Sadtong Oktubre, nakainsulto nga gina-anunsyo sang Regional Tripartite Wage Board sa Metro Manila ang pagpatuman sang barya nga P25 pagtaas sa minimum nga sweldo. Insulto man ang P10-20 dugang nga ginaprubahan sa iban nga mga rehiyon, nga ang pila, sa tunga nga Luzon pananglitan, pagahimuon pa nga duha nga hulog.

Batuk sa rehimen nga Estrada. Karon nga tuig, ang militante nga kahublagan nga mamumugon ara sa unahan sang nagalapad nga paghiliusa agud patalsikon ang rehimen nga Estrada.

Sa ila paghulag sadtong Adlaw sang Paggawa, ginpakamalaut sang mga mamumugon ang mga kontra-pumuluyo kag maka-imperyalista nga polisa sang rehimen nga labi nga naglubong sa mga mamumugon kag tanan nga pumuluyo sa kaimulon. Partikular nila nga ginpamatuok ang padayon nga pribatisasyon sang mga korporasyon sang estado nga sumipa na sang linibo ka mamumugon kag nagapahog pa sa seguridad sa ►

Nagagrabe nga pagpamigos kag pagdaug-daog sa pamatan-on-estudyante

Pabug-at sang pabug-at ang palas-anon nga wala sang untat nga ginapanaog sang rehimen nga US-Estrada sa pamatan-on kag mga estudyante kag sa ila mga ginikanan. Ginasakdag sang rehimen ang komersyalisado nga sistema sang edukasyon kag buraghal sini nga ginasakdag ang mga demokratiko nga kinamatarung sang mga estudyante.

Nagapadamo ang isip sang pamatan-on nga indi nakatuon. Animnapu nga porsyento (60%) sang mga bata nga nagasulod sa elementarya napilitan nga mag-untat sa ikaduha nga halintang tungod sa mahal nga presyo sang edukasyon. Mas madamo ang indi na nakalab-ot sa hayskul ukon sa kolehiyo bangud sa mga bayaran. Tungod sini, kapin na sa 5.7 milyon ang mga bata nga naganat sang tul-an sa tigaylo nga ara sa mga eskwelahan.

Wala sang untat nga pagtaas sang matrikula. Sa una nga bulan pa lamang sa subong nga pagsulod, 315 na ang pribado nga kolehiyo kag unibersidad ang magataas sang matrikula kag

iban pa nga bayaran sang 10%-50%. Luwas pa diri ang mga nauna sang nagtinaas sang matrikula sa mga una nga bulan sang tuig pareho sang 35 eskwelahan sa Nakatundan nga Kabisayaan nga nagtaas sang 7-33% sadtong Pebrero. Sadtong 1999, naglab-ot sa 394 nga pribado nga kolehiyo kag unibersidad ang nagtaas sang matrikula, pila sa mga ini sang tubtob sa 70%. Kapin naman sa 200 ang mga eskwelahan nga nagtaas sang matrikula sadtong 1998.

Tanan nga ini lunsay ginatugutan, pagkamatuod ginaganyat sang Department of Education, Culture and Sports (DECS) kag sang Commission on Higher Education (CHED).

Mas grabe, lakip ang mga pangpubliko nga unibersidad

◀ trabaho sang kapin 12,000 empleyado sa madason nga mga bulan. Ginpahayag nila ang ila pagpamatuk sa indi natabo nga pagsapribado sa National Power Corporation, National Food Authority kag Philippine National Bank, dugang sa 230 korporasyon nga nauna na nga isubasta sang gubyrno.

Matum-ok nga ginakundena sang kahublagan nga mamumugon

ang padayon nga pakigluhod ni Estrada sa dalagku nga lokal kag dumuluong nga kapitalista nga interes kag ang dugang nga paglala sang kahimtangan sang pumuluoy sa idalum sang imperyalista nga “globa-lisasyon”.

Bisan pa, napakita sang mga mamumugon ang ila determinasyon nga iabanse ang ila interes indi lamang batuk sa

pagpanghimulos sang mga kapitalista kundi upod man sa pagpamigos sang reaksyunaryo nga rehimen kag sang dumuluong nga amo sini. Ang paghimakas agud sa dugang nga sweldo nagpabakod sa militante nga panindugan sang mga mamumugon.

Nagahatag-inspirasyon ini sa malapad nga masa sang pumuluoy sa ila nga away agud pahalidon ang rehimen nga US-Estrada. **AB**

kag kolehiyo nakatalana nga magtaas sang ila mga matrikula. Upod diri ang pila sa Mindanao nga nagabuko magtaas padulong P40 kada yunit subong nga pagsulod bisan nagtaas ang mga ini sang indi kulang sa 50% sadtong nagligad nga tuig.

Pagbuhin sa daan na nga manubo nga badyet.

Halos P10 bilyon ang ginbuhin sang rehimen sa badyet subong sa edukasyon kon ikumpara sa nagligad nga tuig. Ang pagbuhin nga ini ginhimo sa atubang sang nagapadamo nga isip sang mga estudyante kag sang nagapahugot nga kinahanglanon agud sa mga dugang nga maestra, buluthuan, libro kag iban pa. Suno mismo sa DECS, kulang sang 44,423 maestra kag 25,000 buluthuan karon nga tuig.

Ginbuhinan sang P155 milyon ang daan nga P4.2 bilyon nga badyet sang Unibersidad ng Pilipinas. Ginbuhinan man sang P2 milyon ang badyet sang Davao Oriental State College nga daan nga P37 milyon. Daku man ang binuhin mangin sa badyet sang mga pangpubliko nga eskwelahan nga pang-elementarya. Kadungan sini, ginkuha man ang badyet agud sa mga programa nga pautang sa mga estudyante.

Pakadto sa ultimo nga katuyuan bu-os nga bayaan ang katungdanan nga suportahan ang mga pangpubliko nga kolehiyo kag unibersidad, gina-obliga sang gubyerno ang mga ini nga magpatuhaw sang kaugalingon nga pondo paagi sang negosyo kag iban pa nga pamaagi.

Paglupig sa pamantalaan kag iban pa nga demokratiko nga kinamatarung sa kampus. Padayon nga ginalapakan ang kinamatarung sang mga estudyante sa pagpahayag upod ang mga sandigan nga kinamatarung sa pag-organisa sa kaugalingon kag sa ululupod nga paghulag. Ginagamit ang Campus Journalism Act of 1991 agud takpan ang mga pang-estudyante nga pamantalaan nga kritikal sa administrasyon sang eskwelahan ukon sa gubyerno.

Madamo nga mga kaso sa pungsod sang harasment batuk sa mga publikasyon kag mga estudyante nga nagapakamalaut sa mga indi matarung nga polisa kag sa pagkabo sang mga eskwelahan sang linibo nga ganansya. Indi lamang pila sa ila ang pinahalin ukon kinasuhan sang mga tag-iya sang eskwelahan.

Ginadilian man sang rehimen kag sang administrasyon sang mga eskwelahan ang mga estudyante nga maglunsar sang mga hulag-protesta. Sa University of the East-Recto kag University of San Jose-Recoletos sa syudad sang Cebu, may mga estudyante

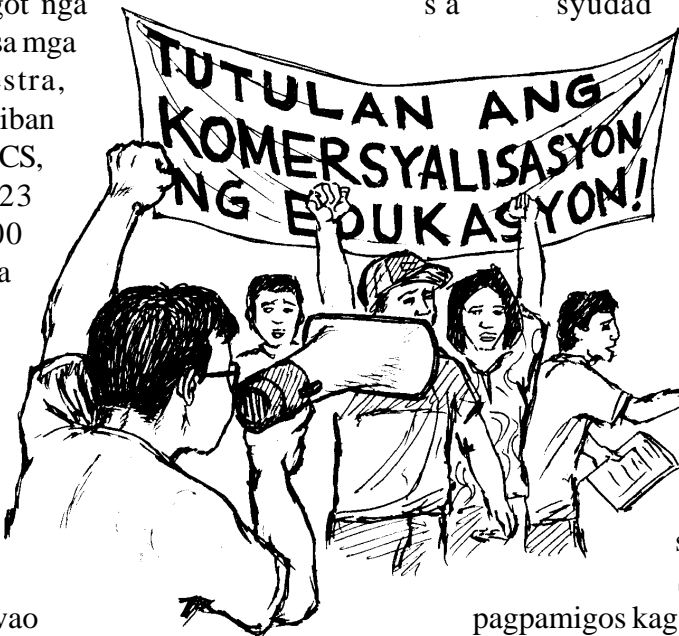
nga pinahalin sang administrasyon bangud sa pagpasakop sa mga hulag-protesta batuk sa pagtaas sang matrikula. Sadtong Enero 27 naman, gindakop ang apat nga estudyante nga nagpartisipar sa rali sa atubang sang Malakanyang agud ipanagil-ot ang dugang nga badyet sa edukasyon. Makahas nga ginbungkag sang pulis ang rali nga ato nga ginkapilas sang kapin nga 100 estudyante.

Sa atubang sang nagalala nga

pagpamigos kag pagdaug-daog sa mga pamatan-on-estudyante, dugang nga nagaklaro sa ila ang kinahanglanon nga magtindog, mag-organisa kag maghulag agud pangapinan ang ila mga demokratiko nga interes.

Ayhan isa nga maayo nga bagay sa tuig nga subong nagapagsik ang mga hulag sa kubay sang mga pamatan-on kag estudyante. Luwas sa aktibo nila nga ginapamatukan ang mga polisa nga labi nga nagapamigos sa ila kubay, hugot nga nakipag-isa sa pumuluyo nga Pilipino batuk sa padayon nga pagtaas sang presyo sang lana kag nagagrabe nga pasismo sang rehimen nga US-Estrada kag agud sa dugang nga sweldo sang mga mamumugon.

Nagapati kita nga sa malapit nga palaabuton napulo ka libo nga pamatan-on kag estudyante ang padayon nga magamartsa sa kalsada kag iban pa nga mga larangan agud ipakigbato ang ila demokratiko nga interes kag maki-isa sa pagsinggit sang mga panawagan agud sa rebolusyonaryo nga pagbag-o. ^{AB}

Mensahe ni Ka Roger agud kay Jenina Buan

Ari ang sabat ni Kaupod Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagpamaba sang Partido, sa ginpaabot nga pangabay ni Jenina, anak sang bihag sang inaway nga si Philippine Army Major Noel Buan, agud sa pagpahilway sang iya nga amay. Si Buan, hepe sang panilag sang Southern Luzon Command (SOLCOM) gindakop sadtong Hulyo 7, 1999 sang isa nga espesyal nga yunit sang Melito Glor Command (MGC) sa syudad sang Lucena.

Nahauna, ginakasubo naton nga tanan nga may ara nga mga anak nga kasubong ni Jenina nga nahimulag sa iya nga amay nga tiempo nga bihag sang inaway sang MGC. Pero kinahanglan nga ipaintyende kay Jenina nga ini ang bunga sang inaway nga ginalunsar sang rehimeng US-Estrada batuk sa mga rebolusyonaryo kag batuk sa pumuluyo nga Pilipino.

Kon may inaway, kon may ara nga gera sibil, may ara nga mga bihag. Natiempuhan si Maj. Noel Buan nabihag sang BHB kag ini naman nga rehimen nga Estrada matig-a ang buot, matig-a ang ulo, indi magpakig-negosasyon sa NDFP. Gani bisan pa nga masinulob-on kita sa kasubong sang ginabatyag sang pamilya ni Major Buan wala kita sang mahimo kon indi mangita sang pamaagi agud mabuhinan, kon indi mapadasig ini nga proseso sang negosasyon nga siya naman nga indi mahimo sang rehimen nga Estrada.

Isa pa, gusto ko nga ipalab-ot nga maswerte pa gani si Jenina tungod ang iya nga amay, bisan nga bihag sang MGC naga-agom sang mga kinamatarung sang isa nga bihag sang inaway. Bisin si Buan kilala nga *intelligence officer* sang SOLCOM, maayo siya nga ginatrato sang mga hangaway sang BHB nga nagatatap sa iya. Malayo nga malayo ini sa ginahimo nga pagtrato sang reaksyunaryo kag mersenaryo nga Hinganiban nga Pwersa sang Pilipinas sa mga kaupod namon nga mga hangaway sang Hukbo kag ginaakusar nga rebolusyonaryo, nga sa tion nga ginadakop sang militar kag PNP sigurado nga kon indi masalbeyds matortyur kag nagaagi sang lain-lain nga paglapas sa ila mga kinamatarung.

Ginasambit ko lamang ini agud kon nagapamati ukon kon mabasa ini ni Jenina kag sang iya nga iloy nga si Mrs. Buan, gusto ko nga ipalab-ot nga ang ginabatyag

nila kasubong man sang kasubo nga ginabatyag sang tuman kadamo nga mga bata ukon paryente sang mga rebolusyonaryo kag ginadudahan nga rebolusyonaryo kag subong man sang mga bata sang tuman kadamo nga pumuluyo nga Pilipino nga subong nangin biktima sang malaparan nga kakahasan nga militar sang AFP kag PNP indi lamang sa Mindanao, indi lamang sa Nabagatnan Katagalugan kon indi sa bilog nga pungsod nga Pilipinas.

Mandu agud sa pagpahilway sa bihag sang inaway, gin-anulahon sang NDFP

Ang mandu sang NDFP agud sa pagpahilway Akay P/Chief Insp. Abelardo Martin, bihag sang inaway sang Bagong Hukbong Bayan gin-anulahon sadtong Mayo 16. Ini bangud padayon nga nagabalibad si Estrada nga magsugo sang *suspension of offensive military operations* (SOMO) sa pila ka areya sa Nabagatnan Katagalugan sa sulod sang talana nga tion. Ang pagpatuman sang SOMO isa sa mga ginasugot sang Memorandum sang Pag-hangpanay sa tunga sang NDFP kag sang Humanitarian and Peace Mission nga ginpamunuan ni Sen. Loren Legarda.

Padayon nga ginapahigad ni Estrada ang mga apila sang nasiling nga grupo. Hayag ang kawad-an sang pag-ulikid sang kampo ni Estrada sa interes sang kaayohan sini nga mga hangaway, kag padayon nga ginabutang sa katalagman sang rehimen ang iya nga mga nabihag nga tinawo sa paagi sang todo-larga nga operasyon nga militar sa Nabagatnan Katagalugan nga tinampukan sang 15 batalyon sang AFP kag PNP.

Gindakop si Martin sadtong Nobyembre 3, 1999 sa Dolores, Quezon. Napamatud-an siya nga wala sang mabug-at nga pagkasala sa pumuluyo kag rebolusyonaryo nga kahublagan. Gin-endorso na sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sadto pang Pebrero 11 ang pagpahilway sa iya.

Si Martin ara sa pagtatap sang Melito Glor Command (Pangrehiyon nga Kumand sa Nabagatnan Katagalugan) sang BHB bilang bihag sang inaway. **AB**

Padayon nga istagnasyon sang ekonomiya sang Japan

Ang kapin-kapin sa isa nga dekada sang istagnasyon sang ekonomiya sang Japan laragway sang indi mabuhin nga krisis sang pangkalibutanon nga sistema nga kapitalista. Napaluhod ini sa lala sang krisis sang sobra nga produksyon kag sa singki sang kumpetisyon batuk sa imperyalismo nga US agud sa mga limitado nga balaligyaan labina sa rehiyon nga Asia-Pacific.

Ang kapaslawan sang Japan nga mapaghulusga nga lumpatan ang krisis isa sa pinakadalagku nga palaligban sang mga imperyalista nga gahum sa subong. Nagserbi ang Japan bilang nagapanguna nga balaligyaan nga naga-import sang mga hilaw nga materyales kag diutay nga naproseso nga produkto halin sa mga atrasado nga malakolonya kag bilang isa sa pinakadalagku nga tagapinansya sa poder sang mga reaksyunaryo nga gubyrno.

Naglupok sadtong 1990 ang ekonomiya nga pinahabok sang todo-todo nga ispekulasyon sa *real estate* kag pagpabaha sang pondo sa mga proyekto nga pang-imprastruktura. Halin sadto, indi na lubos nakabangon ang ekonomiya sang Japan.

Agud buhion ang ila ekonomiya, pila ka sulit nga naglunsar ang gubyrno sang Japan sang mga programa nga pangpasikad (pump-priming) sa paagi sang pagbuhos sang binilyon nga dolyar sa konstruksyon. Gumasto ang gubyrno sang Japan sang \$1.5 trilyon sa nagligad nga walo nga tuig. Halin Hulyo 1998 tubtob sa Disyembre 1999, nagbuhos ini sang \$142 bilyon agud sa mga kasubong sang obras publikas.

Bisan pa man, sa pihak sang sunud-sunod nga mga programa nga ini, nga tuyo nga temporaryo lamang ang kapuslanan sa halambalan sang empleyo kag pag-lunsar sang produksyon, nagapabilin nga nagaki-ang-ki-ang ang ekonomiya sang Japan. Nag-us-os sa resesyon ang

ekonomiya sang Japan

sadtong 1992, 1994-95 kag 1998. Sadtong nagligad nga tuig, tinatanya nga maglab-ot lamang sa 0.6% ang pagdaku sang ekonomiya sang Japan.

Nagapabilin ang palaligban sa sistema nga pangpinansya sang Japan. Nagkalaputo ang mga bangko sa Japan nga nagapanguna nga nagpinansya sa mga indi produktibo nga proyekto nga pang-imprastruktura kag sa dalagkuan nga ispekulasyon sa balaligyaan sang *stocks* kag kwarta. Sadtong tunga-tunga sang 1998, matapos nag-ebwal ang krisis sa Asia, ginatantya nga maglab-ot sa \$531 bilyon ang balor sang indi mabaydan nga utang sa mga bangko sa Japan.

Luwas pa diri ang paghabok sang pangpubliko nga utang bunga sang todo nga pagbuhos sang pondo sa konstruksyon. Ang kabilugan nga indi mabaydan nga utang sang mga lokal nga gubyrno sa Japan (tubtob sadtong Enero 2000) nagalab-ot na sa \$6 trilyon. Sadtong nagligad nga tuig, ginatantya nga magab-ot sa 130-200% sang kabilugan nga lokal nga produksyon ang pangpubliko nga utang sang Japan.

Bangud sa pag-eksport sang produksyon ukon pagtukod sang mga pabrika nga industriyal sa mga malakolonya agud hingalitan ang barato nga kusog-paggawa labina sadtong dekada 1980, tayuyon nga nahulog ang lokal nga produksyon. Magkapid sini ang amat-amat nga pagdaku sang palaligban sang disempleyo sa Japan nga hinay-hinay nga gumatong sa disgusto sang mga mamumugon nga Hapones.

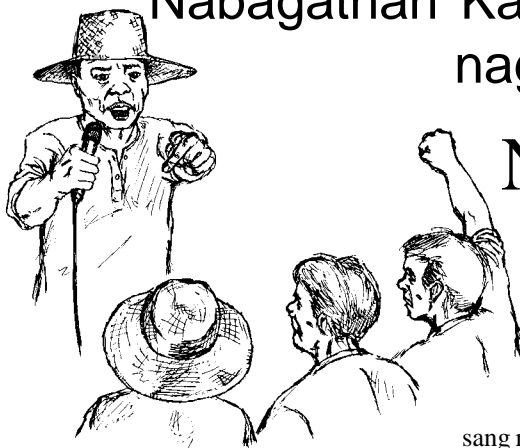
Bunga sang krisis sa mga ekonomiya sang mga malakolonya sa Asia, ang pinakadaku nga balaligyaan sang Japan, nahulog ang lokal nga produksyon. Sa laranagn sang manupaktura, konstruksyon kag agrikultura, 1.7 milyon nga mamumugon ang nadulaan sang trabaho halin 1997 tubtob sa 1999. Sadtong Marso, ginatantya nga 4.9% ►

◀ ang porsyento sang disempleyo—buot silingon, 3.29 milyon nga mamumugon ang wala sang pangabuhian. Sa sugid sang gubyrno sadtong Abril, ginpabugal sini nga 130,000 ang bag-o nga trabaho ang natuga. Apang pagkamatu-od, kadam-an sa mga bag-o nga natuga nga pangabuhian *part-time* lamang: ang isip nga mga mamumugon nga may *full-time* nga trabaho nahulog sang 1% kumpara sa isip sadtong Abril 1999.

Magalala pa ang sitwasyon nga ini bunga sang *restructuring* sang ekonomiya sang Japan nga ginaduso sang US kag IMF. Upod sa mga polisa nga ini ang pagpasaka sang interes sa pautang nga ginatalana sang bangko sentral sang Japan (ang Bank of Japan). Sa buko nga himuon nga pagpasaka sang interes sa sugod sa katapusan sang tuig (halin sa halos wala), handom sang gubyrno nga Japan nga *i-restructure* ang mga negosyo agud himuon ini nga mas “episyente”, nga ang pangunahon nga kahulugan ang malaparon nga pagtungod sang pleksibilisasyon sang paggawa upod nga ang malaparon nga pagpahalin kag kontraktwalisasyon sang paggawa kag iban pa nga katulad nga polisa. Halin 1997, nagahulog sang 1.5% kada tuig ang matuod nga balor sang sweldo sang mga mamumugon sa Japan.

Madasig subong nga nagapukan ang estado nga pangkatilingban sang pumuluyo kag proletaryado sa Japan kag nagabudlay ang ila mga kundisyon sa pangabuhi. Nagapahog nga makaagi sang pinakagrabe nga bunal ang minilyon nga wala sang pangabuhian, wala sang puluy-an kag mga ordinaryo nga pumuluyo sa madasig nga katumanan sang mga neoliberal nga polisa sang deregulasyon kag liberalisasyon. Tungod diri, ang pumuluyo kag proletaryado sa Japan madasig nga nabuyok nga agyan ang banas sang militante nga paghimakas. Ang pagtinguha nga panubon ang gasto sa produksyon kag ang kadungan sini nga pagbuylo sang pleksibilisasyon nagaserbi nga mitsa sang malaparan nga mga welga nga mamumugon. ■

Mga paghimakas nga masa sa Nabagatnan Katagalugan, naga-abanse

Naga-abanse ang mga paghimakas sang pumuluyo sang Nabagatnan Katagalugan batuk sa malaparan nga pag-panghukakom sang duta, hayag nga pasista nga pagginahum sang rehimen nga US-Estrada sa rehiyon, kag nagalapnag nga mga operasyon nga *landfill* kag *quarrying*.

Pag-ilis-gamit sang duta. Ginapamatukan sang mga organisasyon nga mangunguma kag manogisda ang malaparan nga pagpang-agaw kag pag-ilis-gamit sang mga agalon nga mayduta kag mga lokal kag dumuluong nga kapitalista sa duta nga talamnan, pangisdaan, mga komunidad sa baybayon nga dagat kag talon.

Upod sa mga ginapamatukan nila ang Harbortown sang Fil-Estate, Sta. Lucia Realty kag Manila Southcoast Development Corporation sa Nasugbu, Batangas; ang Batulao Nature City sa 1,300 ektarya nga talamnan sa Patugo, Balayan; ang Pentaport Project sa North Quezon; ang kumbersyon sang Lawa sang Laguna kag Lawa sang Taal kag ang pagsapribado sa halos tanan sang mga baybayon sang rehiyon. Luwas sa pagbuyagyag sang mga mangunguma kag manogisda sa malaparan nga dislokasyon, kabudlayan kag kagutuman nga tuga sa ila sang pag-ilis-gamit sa duta, ginasakdag man nila ang panawagan agud sa matuod nga reporma sa duta.

Militarisasyon. Tuyuyon nga ginabuyagyag kag ginapamatukan sang pumuluyo sang Nabagatnan Katagalugan ang Oplan Makabayan sang rehimen nga US-Estrada nga sa sulod sang kapin isa ka tuig nga implementasyon nagresulta na sa 378 biktima sang iligal nga pagdakop, tortyur kag pagpriso, 225 pamilya nga biktima sang iligal nga pagpangita kag napilitan nga pagpahalin, 14 nga balay nga gin-guba sang militar, 14 nga biktima sang salbeyds, 23 kaso sang masaker kag lima ang pagkuot.

Sa subong, 12 batalyon nga tropa nga panalakay sang AFP, duha nga batalyon sang PNP, mga katapu sang CAFGU kag iban pa nga pwersa nga paramilitar ang nakadeploy sa rehiyon.

Quarrying. Ginapakamalaut sang pumuluyo ang nagadamo nga mga *quarry* nga nagahalit sa pumuluyo kag palibot. Ang wala sang untat nga *quarrying* bahin sang mga programa sang CALABARZON kag MIMAROPA (Mindoro, Marinduque, ►

BRIGADE COMMANDER, 12 PA NGA SOLDADO PATAY SA AMBUS SA ISABELA

Napatay ang isa nga *brigade commander* sang Philippine Army kag 12 pa nga soldado sang lambatan sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang ila *convoy* sining Hunyo 27 sa dulunan sang Barangay Linomot kag Barangay Sta. Isabel sa Jones, Isabela.

Si Col. Josefino Manayao, kumander sang 502nd Infantry Brigade kag isa pa nga soldado napatay sa ospital samtang gilayon nga napatay ang 11 soldado, upod si 2Lt. Wilfredo Estanislao, *executive officer* sang 54th IB. Sanday Manayao kag Estanislao pareho gradweyt sang Philippine Military Academy.

Ang opensiba signal sang pagpalupok sa trak nga ara sa ulihi sang *convoy* nga ginapasakupan sang lima nga salakyan militar. Nakuha ang 11 M16 kag isa nga M203 *grenade launcher* sa natungdan nga ambus.

Sigun sa Benito Tesorio Command sang BHB sa Isabela, ang masupog nga 502nd Brigade umid sa malaparan nga paglapas sa mga kinamatarung nga pangtawo, upod ang pagtortur kag pagpangsalbeyds sa mga ginadudahan nga rebolusyonaryo kag ang pagbomba kag pilitan nga pagpahalin sa bug-os nga mga komunidad sa Isabela.

7 SOLDADO, 1 CAFGU PATAY SA AMBUS SA SAMAR

Pito nga soldado sang Philippine Army kag isa nga elemento sang CAFGU ang napatay samtang isa ang napilasan sang ambuson sila sang mga Pulang hangaway sa Maslog, Eastern Samar. Ginlunsar ang ambus sining Hunyo 15, banda nga ika-10 sang aga. Ang mga gin-

ambus nga tropa upod sa isa nga 10-katawo nga *composite team* halin sa 14th IB.

DESPOTIKO NGA ASENDERO, GINSILUTAN SA LEYTE

Gintagaan sang rebolusyonaryo nga hustisya sang mga gerilya sang BHB ang isa nga despotiko nga asendero sang Leyte sining Hunyo 12. Si Joaquin Labra nagapauli halin sa pagduaw sa iya nga tubuhan kag sakay sang iya nga dyip sang ambuson sang mga hangaway sang BHB sa Barangay Natugban, Kananga.

Ginsilutan si Labra bangud sa iya nga mga mabug-at nga salabton sa pumuluyo. Upod diri ang pagka-utak sa pagpatay kay Reynaldo Villota sadto nga Agosto 22, 1999. Madamo man siya nga kaso sang pagpanghugakom sang duta, pagpangharas kag pagpamahog sa mga mangunguma nga nagapangapin sa ila kinamatarung sa duta.

AKSYON NGA PAGSILOT, GINHIWAT SA BOHOL

Ginsilutan sang mga Pulang hangaway ang AER Construction Inc., *sub-contractor* sang isa nga kumpanya nga Hapones sa Barangay Imelda, Ubay, Bohol.

Banda nga ika-7 sang gab-i sining Hunyo 23, ginreyd sang Hukbo ang *motorpool* sang kumpanya nga ara sa *compound* sang National Power Corporation. Madasig nga nakasulod ang mga gerilya bangud napapati nila ang mga gwardya sang kumpanya nga sila mga soldado nga nagalunsar sang operasyon sa lugar.

Ginsunog ang *heavy equipment* upod ang duha nga *dumptruck*, *cement mixer* kag *bucket truck*.

Ginatantya nga nag-abot sa P3 milyon ang kabilugan

◀ Romblon, Palawan) kag ginapuslan nga mga planta sang kuryente, kalsada, internasyunal nga dulongkaan, subdibisyon kag *industrial estates*. Sa subong, nagapanguna nga mga *quarry site* sa rehiyon ang Rizal; Laguna; Sariaya, Quezon; Maragondon kag Ternate, Cavite; kag Tuy kag Ilijan, Batangas.

Basura. Ginapamutukan man ang wala sang

pulos nga pagtampok sang nagadaku nga bolyum sang basura sa mga *landfill* sa Nabagatnan Katagalugan. Ang tone-tonelada nga basura nga halin sa Maynila kag sa mga hilimuon nga multinasyunal kag transnasyunal, nga ginatampok sa San Mateo, Rizal; Carmona, Cavite; kag sa Mabitac kag Paete, Laguna delikado sa ikaayong lawas sang pumuluyo kag makaguluba sa palibot.

nga kapyerdehan sa kumpanya. Nagpakilala ang mga hangaway bag-o umatras kag ginpaathag sa mga gwardya kag mga mamumugon sang kumpanya ang basehan sang ginhimo nga pagsilot.

KUMpanya SANG SMART SA QUEZON, GINREYD SANG BHB

Madasig nga ginsalakay sang mga gerilya sang BHB sining Mayo 19 ang isa nga *cellsite* sang Smart Communications sa Villapadua, Gumaca, Quezon banda nga 12:45 sang udto. Nadis-armahan ang naga-isa nga gwardya sang kumpanya. Ginsunog ang *guardhouse*, isa nga *communication van*, duha nga *generator* kag ang bodega sini. Nag-abot sa kapin sa P1 milyon ang balor sang napyerde sa kumpanya. Ginahimo ang aksyon nga pagsilot bangud sa pagpakatig-a sang kumpanya nga kilalahon ang rebolusyonaryo nga polisa nga ginapatuman sang kahublagan sa areya.

MASINGGAN, 2 RIPLE NAKUMPISKA SA AMBUS SA SURIGAO

Isa nga iskward sang mga *security guard* kag soldado sang Philippine Army ang ginlambatan sang mga Pulang hangaway sang BHB samtang nagapatrulya sa interyor nga bahin sang Tago, Surigao del Sur sining Mayo 13. Ang pagpatrulya regular nga ginahiwat sang magkatingub nga sekyuriti sang Surigao Development Corp. kag sang mga militar sa areya. Magkabulig sila sa pag-gulpi kag pagpang-ipit sa mga mamumugon sang kumpanya kag mga pumuluyo sa palibot sini. Napatay ang isa nga korporal kag duha nga gwardya. Napilasan naman ang isa nga sarhento. Nakuha ang isa nga masinggan kag duha nga riple sa natungdan nga opensiba.

Samtang, ginlunsar ang isa nga operasyon nga isparo sa syudad sang Surigao sining Mayo 19. Napatay ang duha nga abusado nga pulis nga sina SPO1 Petronilo Quiban kag SPO1 Rodrigo Rufin.

DUHA NGA KUMpanya SA KONSTRUKSYON SA NUEVA ECIJA, GINSILUTAN

Magkahamulag nga nireyd sang mga hangaway sang BHB ang *depot* sang duha nga dalagku nga kumpanya sa konstruksyon sa San Jose City sining Mayo.

Sining Mayo 20, madasig nila nga ginsalakay ang

depot sang isa nga kumpanya sa konstruksyon sang Koreano. Ginsunog ang isa nga *10-wheeler truck*.

Samtang, ginsilutan man ang JTY Construction Corp sining Mayo 1 banda nga 11:10 sang gab-i. Gindis-armahan ang duha nga *security guard* sang kumpanya nga ginapag-iyahan ni Juanito Ty, isa sa mga kontraktor sang Casecnan Multipurpose Irrigation kag proyekto sa kuryente. Ginsunog ang isa nga Hyundai *payloader* kag isa nga *dump truck*. Nagalab-ot sa P700,000 ang napyerde. Nakuha man ang tatlo nga *handheld radio* kag duha nga .38.

Ang natungdan nga mga kumpanya padayon sa pagpahigad sa nagaluntad nga polisa sa pagbuwis sang rebolusyonaryo nga kahublagan. Salabton man sang JTY Construction Corp. ang mga indi nahatag nga sweldo sang mga nagahakroy nga mga mamumugon.

PAGPAHILWAY SA 2 BIHAG GINPANAGIL-OT SANG MGA GRIYEGO

Ginpanagil-ot sang kapin 150 pumuluyo halin sa Athens kag Sparta sa Greece ang pagpahilway kay Leonardo Pitao (Ka Parago) kag iban pa nga preso nga pangpulitika sa Pilipinas. Sa isa nga pamulong nga ginpagwa sining Hunyo 26 kag 27, ginpakamalaut man sang mga Griyego ang nagalala nga pagdaog-daog sa Pilipinas sa tunga sang nagalala nga sosyo-ekonomiko nga krisis kag ang pagsingki sang pagpanghimulos sa pumuluyo nga Pilipino sang mga dumuluong nga monopolyo nga kapitalista. Si Pitao isa lamang sa kapin 200 preso nga pulitikal. Sigun sa pamulong, gindakop sila sang wala nga mandamyento, iligal nga ginpreso, tinortyur kag ginpasakaan sang mga kaso nga kriminal sa una nga duha nga tuig sang rehimen nga Estrada.

Samtang, 148 Griyego man ang nagpanawagan agud sa gilayon nga pagpahilway sa 12 tuig nga edad nga si Edfu de la Cruz. Nagpirma sila sa isa nga pamulong nga ginpagwa sa Athens sining Hunyo 27 sang A/Synechia, isa nga rebolusyonaryo nga organisasyon sa Greece. Si Edfu, anak sang mag-asawa nga hangaway sang BHB, binihag sang militar pagkatapos sang isa nga batuan nga ikinamatay sang iya nga mga ginikanan, utod kag duha nga iban pa sa Bontoc, Leyte sadtong Marso 12. Sa tigaylo nga isaylo siya sa pagtatap sang iya nga lola, pilot siya nga ginauyatan sang Department of Social Welfare and Development.